

об'єктом людської практики й пізнання. «Прекрасна територія, родюча земля, багатство вод і землі, м'який, теплий, здоровий клімат – ось основний матеріальний, духовний, культурний і педагогічний козир України. Схильність сприймати виховний вплив природи закладена в кожній людині генетично, що зумовлене її споконвічним зв'язком з природою» [3, с. 144].

Соціально-побутові умови, в яких проходить життя дитини, її оточення – природне, родинне, географічне, домашнє, громадське, суспільне – це і є його соціокультурне середовище [3, с.155]. Поступовий вхід дитини у сферу сучасної культури, як національної, так і загальнолюдської, відповідає дидактичному принципу культуровідповідності [3, с. 167]. Забезпечення цього принципу вимагає від сьогоденних студентів, а завтрашніх учителів, соціокультурних знань. Але формування педагога-професіонала «не вичерпується тільки накопиченням знань, оволодінням професійним досвідом і майстерністю. Справжній професіонал повинен бути й зрілою особистістю ... , яка здатна виходити за межі соціальних стереотипів, норм; протистояти сильному тиску негативних соціальних сил; ... знаходити своє особливе місце у житті і свідомо чи несвідомо займати позицію активного творця свого життя...» [4, с. 304].

Тому соціокультурна освіта за умови реалізації принципу дидактичної культуровідповідності є запорукою успішного формування професійної компетентності педагога, серед складників якої – вміння орієнтуватися в полігамності культури кожного народу, в усвідомленні існування духовних цінностей різних народів, різних людей, в умінні сприйняти це, зрозуміти, зробити для себе висновки, не заперечувати очевидні культурні розбіжності у духовному світі того чи іншого народу, етнічної групи тощо.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт вищої освіти: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/>
2. Кучерук О. Соціокультурний розвиток учнів як лінгвометодична проблема / О. Кучерук // Українська мова і література в школі. – 2014. – № 2. – С. 2-7
3. Українська родинна педагогіка: Навч. посібник. / М. Г. Стельмахович – К.: ІСДО, 1996. – 288 с.
4. Савчин М. Духовно-особистісний досвід педагога як чинник ефективності його професійної діяльності / М. Савчин // Гірська школа Українських Карпат. 2013.– № 8-9. – С.304 – 309.

УДК 373.2.062

СТЕЦЬ А.,
РУСИН Н.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТА ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА ДНЗ З БАТЬКАМИ

Особливості соціального партнерства ДНЗ з батьками вихованців обумовлені тим, що дошкільний заклад має значний вплив на отримання дитячої освіти, на збереження здоров'я (фізичного та психічного), на особистісний розвиток дитини у всіх напрямках – соціально-комунікативному, пізнавальному, мовленнєвому, художньо-естетичному і фізичному.

Якість дошкільного навчання та його результат безпосередньо залежать від успішності та ефективності взаємодії ДНЗ з сім'ями вихованців.

Сім'я – це соціальний інститут, який відрізняється від усіх інших соціальних інститутів тим, що на протязі дошкільного дитинства надає безперервний і тривалий виховний вплив на особистість дитини. Результат цих впливів залежить від компетенції батьків у питаннях освіти та виховання дитини.

Труднощі у взаємодії з сім'ями вихованців у педагогів ДНЗ виникають у зв'язку з тим, що всі ці сім'ї різні за статусом і віком батьків, їх батьківським і життєвим досвідом, типом сімейного виховання, особистісними якостями батьків.

ДНЗ в якості громадської інституції, мета якої – всебічний і гармонійний розвиток дітей дошкільного віку, звичайно ж, не може в повній мірі замінити сім'ю, не може вирішити багато соціально-економічних та матеріальних проблем сім'ї. Основне призначення ДНЗ – підвищити просвітницький потенціал та авторитет сім'ї через організацію продуктивних взаємин з батьками своїх вихованців.

Безперечним є той факт, що найбільш повноцінний розвиток кожна дитина може набути тільки в взаємодії ДНЗ з сім'єю. Ось чому для створення умов для індивідуального розвитку дітей дошкільного віку необхідно створити ефективну систему соціального партнерства сім'ї та дитячого садка.

Особливістю соціального партнерства ДНЗ та батьків вихованців є ті напрямки, за якими воно здійснюється найкраще. До цих напрямків відносяться:

- розширення і поглиблення рівня психолого-педагогічних знань батьків в період всього виховання та навчання дітей в ДНЗ;
- узгодження педагогічних впливів педагогів та батьків, єдність їх вимог до дитини;
- організація соціально-педагогічної допомоги сім'ї;
- вироблення спільними зусиллями педагогів та батьків напрямків вдосконалення освіти та виховання дітей [1, с.29].

До особливостей соціальної партнерства ДНЗ з батьками вихованців відноситься така поетапність цієї роботи. До основних етапів соціального партнерства педагогів та батьків відносяться:

Перший етап.

1. Продумування змісту та форм спільної роботи.

2. Проведення анкетування, експрес-опитування батьків з метою вивчення їх потреб, проблем і труднощів у вихованні дитини в сім'ї.

На цьому етапі важливо, щоб педагоги ДНЗ не тільки повідомляли батькам про цілі та завдання виховної діяльності ДНЗ, але і знали, що конкретно чекають батьки від ДНЗ. При цьому необхідно враховувати, що деякі батьки воліють займатися з дитиною, а дитячий садок розглядають як середовище для ігрової діяльності та спілкування своєї дитини. Дані, отримані в ході анкетування та опитування батьків, педагоги ДНЗ використовують для планування та організації соціальної взаємодії з сім'ями вихованців.

Другий етап. Встановлення між педагогами та батьками довірчих, доброзичливих відносин з установкою на майбутнє ділове співробітництво.

На цьому етапі педагоги ДНЗ залучають батьків до спільної роботи по моделюванню позитивного образу дитини, який необхідно досягнути спільними зусиллями згідно вимог освітньої програми, по якій працює дитячий садок.

Третій етап. Формування у батьків більш повного образу своєї дитини і правильного усвідомлення через повідомлення тих знань та інформації, які неможливо отримати в сім'ї і які виявляються неочікуваними і цікавими для них. Наприклад, це може бути інформація про те, як їх дитина спілкується із ровесниками і працівниками ДНЗ, її відношення до трудових доручень, до природи, особистісні досягнення дитини в продуктивних видів діяльності, на заняттях фізичної культури. Така інформація надається педагогами ДНЗ батькам у вигляді фотографій, презентацій, відеозаписів, прямих спостережень під час проведення відкритих видів дитячої діяльності в групі дитячого садка, усних повідомлень про результати спостережень педагога за діяльністю, поведінкою, спілкуванням конкретної дитини та групи дітей у цілому.

Четвертий етап. Ознайомлення педагогів ДНЗ з проблемами та труднощами сім'ї у вихованні дитини. На цьому етапі педагоги та співробітники ДНЗ вступають в діалог з батьками, які розповідаючи про позитивний досвід виховання дитини в сім'ї, обов'язково вкажуть і на проблеми, які турбують батьків. В бесідах з батьками педагог ДНЗ може отримати інформацію про негативні якості в поведінці дитини.

П'ятий етап. Вивчення і формування особистості дитини на основі єдиних вимог ДНЗ та сім'ї. На даній стадії в спільній діяльності педагогів ДНЗ та батьків реалізується конкретний зміст роботи, вибираються форми і механізми співробітництва ДНЗ та сім'ї [2, 89-91].

Список використаних джерел

1. Арнаутова Е. П. Планируем работу ДОУ с семьей [Текст] / Е. П. Арнаутова // Управление дошкольным образовательным учреждением. – 2008. – № 4. – С.82-88.
2. Долинна О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери-однодумці? / О. Долинна, О. Низковська // Дошкільне виховання. – 2007. – № 1. – С. 6-8.

УДК 159.942.5-057.874

СУХАРЬ А.О.,
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.
Мукачівський державний університет, Україна

ТРИВОЖНІСТЬ У ШКОЛЯРІВ ЯК ПСИХОЛОГІЧНЕ ЯВИЩЕ

Всебічний розвиток і виховання підростаючого покоління – не лише завдання, а й обов'язкова умова побудови нового гуманно-демократичного суспільства, що стосується основних проблем, пов'язаних з розбудовою державності України. Вирішення цього загального завдання реалізується через формування духовно та фізично здорової людини. В умовах нестабільного сьогодення з його соціально-економічними негараздами, невпевненістю в завтрашньому дні, ростом насилля у суспільстві все частіше розвиток дитини супроводжується переживаннями негативної модальності і, перш за все, високою тривожністю, що дегармонізує

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>